

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА ІСТОРІЇ НАУКИ І ТЕХНІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Олег СТРЕЛКО

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Українська мова (за професійним спрямуванням)»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 10 «Природничі науки»

Спеціальність: 101 «Екологія»

Освітньо-професійна програма: «Екологія транспортної інфраструктури»

2024/2025 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів рівня вищої освіти перший (бакалаврський), галузі знань 10 «Природничі науки», спеціальності 101 «Екологія», ОПП «Екологія транспортної інфраструктури», денної форми навчання. К.: ДУІТ, 2024. 21 с.

Розробник: к. філос. н., доцент, доцент кафедри філософії та історії науки і техніки

_____ (підпис)

Ольга СПИС

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філософії та історії науки і техніки

Протокол № 1 від «28» серпня 2024 року

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

Віра ГАМАЛІЯ

© Спис О.А., 2024 рік

© Спис О.А., 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 10 «Природничі науки» Спеціальність: 101 «Екологія»	Обов'язкова	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 8 аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	15	
		Практичні	
		30 год.	
		Самостійна робота	
		75 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 38/62

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» у підготовці фахівців залізничної сфери, що продовжує формування національномовної особистості, розширює мовну компетенцію майбутнього спеціаліста у професійній сфері. Дисципліна призначена посилити рівень культури й освіченості студентів – майбутніх фахівців залізничного транспорту, виховання позитивного ставлення до мови і культури українського народу.

Дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» у нефілологічних ВНЗ передбачає добір матеріалу, спрямованого насамперед на формування мовної і мовленнєвої компетенції, а також комунікативних навичок мовної особистості. Тому в програмі подано не тільки теоретичні аспекти вивчення української мови, а і практичні й функціональні напрями її засвоєння. Програма передбачає бакалаврський ступінь підготовки фахівців. Зміст її поєднує елементи лексикології, граматики, історії мови, риторики, основ логіки, стилістики, редагування, тобто являє собою програму з комплексного курсу, оволодіння яким є невід'ємним складником вищої освіти і відповідає Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року.

Мета викладання навчальної дисципліни “Українська мова (за професійним спрямуванням)” – сформувані у майбутніх спеціалістів професійно зорієнтовані уміння і навички досконалого володіння українською літературною мовою у фаховій сфері.

Завданням вивчення дисципліни “Українська мова за (професійним спрямуванням)” – сформувані:

- навички самоконтролю з дотриманням норм у спілкуванні;
- вміння і навички оптимальної мовної поведінки у професійній сфері;
- стійкі навички усного й писемного спілкування, зорієнтованого на професійну специфіку;
- навички оперування фаховою термінологією, редагування, корегування та перекладу наукових текстів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- норми сучасної літературної української мови;

- україномовну, загальнонаукову лексику і термінологічний програм своєї спеціальності;
- граматичні структури, характерні для академічного мовлення, усталені вислови організації програм навчання;

вміти:

- аналізувати сприйняте україномовне академічне усне і писемне мовлення щодо його грамотності й у випадку необхідності виправляти помилки;
- здійснювати синхронний усний і писемний переклад (з російської мови українською) загальнонаукової лексики і спеціальної термінологічної лексики та граматичних структур, характерних для академічного мовлення;
- використовувати у власному мовленні україномовну загальнонаукову лексику і термінологію своєї спеціальності.

Міждисциплінарні зв'язки: основи наукових досліджень та академічної доброчесності, історія України, іноземна мова за професійним спрямуванням.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин (4 кредити ЄКТС).

Відповідно до освітньо-професійної програми «Екологія транспортної інфраструктури» вивчення навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» сприяє формуванню у студентів рівня вищої освіти перший (бакалаврський) таких **компетентностей:**

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, і громадянина в Україні.

Фахові компетентності:

ФК10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

ФК11. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.

3. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Екологія транспортної інфраструктури» вивчення навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» повинно забезпечити досягнення здобувачами ступеня бакалавра таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	<p>ПРН-13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.</p> <p>ПРН-14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>ПРН-19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.</p> <p>ПРН-20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.</p> <p>ПРН-24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>
-------------------------------	---

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Державна мова – мова професійного спілкування

Тема 1. Українська мова як засіб професійного спілкування

Предмет, мета і завдання курсу, його наукові основи. Професійна мовнокомунікативна компетенція. Місце української мови серед інших мов світу. Природа і функції мови. Функції фахової мови. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.

Тема 2. Спілкування у професійному середовищі. Мова й професія

Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Особливості усного спілкування. Невербальні засоби спілкування. Індивідуальні та колективні

форми фахового спілкування. Успіх презентації. Етикет телефонної розмови. Етичні питання використання мобільних телефонів.

Тема 3. Культура усного фахового спілкування

Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мовлення. Культура мовлення під час дискусії. Майстерність публічного виступу. Роди та види промов. Підготовка до виступу. Успіх презентації. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації. Парадигма мовних формул.

Тема 4. Синонімія та паронімія у професійній комунікації

Синонімія у професійній мові комунікатора. Вибір слова. Пароніми у професійній комунікації. Редагування текстів.

Тема 5. Нормативність як основа професійного спілкування

Поняття загальнонаціональної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови. Поняття мовної норми та її ознаки. Типізація мовних норм. Орфоепічні норми української літературної мови. Порухення орфоепічних та акцентуаційних норм під впливом російської мови. Орфографічні норми та новий український правопис.

Тема 6. Лексика у фаховому середовищі. Фразеологія у професійному спілкуванні

Іншомовні слова у професійному мовленні. Явище пуризму в українській фаховій мові. Помилки на лексичному рівні. Мовленнєва надмірність та мовленнєва недостатність. Суржик як негативне явище в українській мові: росіянізми та кальки. Фразеологізми у діловому та науковому мовленні.

Тема 7. Основні тенденції сучасної української лексики

Вплив глобалізації на розвиток сучасної української лексики. Нові запозичення у тематичних лексичних групах. Екзотизми як джерело поповнення лексики. Роль іншомовних словотвірних ресурсів у розвитку лексичного складу. Автохтонізація – вагомий чинник збагачення лексики української мови доби незалежності. Спосіб змішаного словотворення як нова тенденція розвитку лексики. Активізація словотвору питомими способами – одне з важливих джерел збагачення сучасної лексики. Відродження питомих українських термінів. Семантична деривація як лексико-семантичний спосіб поповнення сучасного лексичного складу. Роль внутрішніх запозичень у відродженні питомої лексики.

Тема 8. Стилї сучасної української мови. Особливості офіційно-ділового стилю. Документ

Загальна характеристика стилів сучасної української мови. Особливості офіційно-ділового стилю: підстили та жанри офіційно-ділового стилю. Мовні особливості офіційно-ділового стилю. Документ – основний вид писемної форми офіційно-ділового стилю.

Модуль 2. Професійна комунікація

Тема 9. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактових питань

Призначення і класифікація документів. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до тексту документів. Оформлювання сторінки. Вимоги до складання та оформлення різних видів документів: заява, автобіографія, характеристика, особовий листок з обліку кадрів, накази щодо особового складу, трудова книжка, трудовий договір.

Тема 10. Текстове оформлення довідково-інформаційних документів

Види службових листів. Ділове листування. Вимоги до офіційного листування. Оформлення довідково-інформаційних документів: доповідні і пояснювальні записки, виробничі звіти, оголошення, запрошення. Виробничі протоколи. Витяг з протоколу. Ділове листування.

Тема 11. Суть і види перекладу

Форми й види перекладу. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською мовою. Переклад слів і прийменникових конструкцій українською мовою. Складні випадки перекладу. Переклад сталих словосполучень, дієприкметникових та дієприслівникових інфінітивних конструкцій, аналіз їх з погляду лексичного складу, морфологічних і синтаксичних засобів побудови.

Тема 12. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів

Переклад слів і прийменникових конструкцій українською мовою. Переклад термінів. Особливості редагування наукового тексту. Найпоширеніші синтаксичні помилки у наукових текстах та шляхи їх уникнення.

Тема 13. Українська термінологія у професійному середовищі

Термін та його ознаки. Термінологія як система. Термінологія обраного фаху та способи її творення. Загальнонаукова, міжгалузева й вузькоспеціальна термінологія. Способи творення термінів. Професіоналізми й номенклатурні назви. Скорочування слів та словосполучень: утворювання і правопис лексичних скорочень: складноскорочені слова і аббревіатури. Правопис складноскорочених слів.

графічні скорочення. Типи графічних скорочень. Проблеми сучасного термінознавства.

Тема 14-15. Науковий стиль і його засоби у професійній комунікації

Заняття 1.

Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Жанри наукових досліджень. Формулювання результатів наукової діяльності. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці. Реферат як жанр академічного письма. Складові реферату.

Заняття 2.

Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги ВАК України до наукової статті. Основні правила бібліографічного опису, оформлення покликань. Основні вимоги до виконання та оформлення курсової, бакалаврської робіт.

5. Структура та тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	усього	денна форма			Заочна форма			
		у тому числі			у тому числі			
		л	П	с.р.	Л	п	с.р.	
		3	4	5	6	7	8	9
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1. Державна мова – мова професійного спілкування								
Тема 1. Українська мова як засіб професійного спілкування	9	2	2	5				
Тема 2. Спілкування у професійному середовищі. Мова й професія.	8		2	6				
Тема 3. Культура усного фахового спілкування.	10	2	2	6				
Тема 4. Синонімія та паронімія у професійній комунікації	6		2	4				

Тема 5. Нормативність як основа професійного спілкування.	5	2	2	3				
Тема 6. Лексика у фаховому середовищі. Фразеологія у професійному спілкуванні	8		2	4				
Тема 7. Основні тенденції сучасної української лексики	9	2	2	5				
Тема 8. Стили сучасної української мови. Особливості офіційно-ділового стилю	3		1	2				
Разом за змістовим модулем 1	58	8	15	35				

Модуль 2. Професійна комунікація

Тема 9. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактових питань	11	2	2	7				
Тема 10. Текстове оформлення довідково-інформаційних документів. Ділове листування	9		4	5				
Тема 11. Суть і види перекладу	11	2	2	7				
Тема 12. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.	8		2	5				
Тема 13. Українська термінологія у професійному середовищі	11	2	2	7				

Тема 14. Науковий стиль і професійна комунікація	9		2	7				
Тема 15. Засоби наукового стилю. Контрольна робота	3	1	1	2				
Разом за змістовим модулем 2	62	7	15	40				
<i>Усього годин</i>	120	15	30	75				

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Українська мова як засіб професійного спілкування	2
2	Тема 2. Спілкування у професійному середовищі. Мова й професія	2
3	Тема 3. Культура усного фахового спілкування	2
4	Тема 4. Синонімія та паронімія у професійній комунікації	2
5	Тема 5. Нормативність як основа професійного спілкування	2
6.	Тема 6. Вибір лексичних одиниць у фаховому мовленні	2
7.	Тема 7. Основні тенденції сучасної української лексики	2
8	Тема 8. Стилї сучасної української мови. Особливості офіційно-ділового стилю. Контрольний тест	1
9	Тема 9. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактових питань	2
10	Тема 10. Текстове оформлення довідково-інформаційних документів. Ділове листування	4
11	Тема 11. Суть і види перекладу	2
12.	Тема 12. Проблема перекладу і редагування наукових текстів	2
13.	Тема 13. Українська термінологія у професійному спілкуванні	2
14.	Тема 14. Науковий стиль і професійна комунікація	2
15	Тема 15. Засоби наукового стилю.	1

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Підготувати а) реферати на тему: «Історія, походження та розвиток української мови». «Мовна ситуація в різних країнах світу»; б) повідомлення: «Історія заборон української мови»; виступ «Мова і духовність» (на прикладі Біблійної книги «Приповісті Соломона»). Підготуватися до дискусії «Чи потрібна в Україні двомовність».	5	
2	Підготувати виступ: «Яким повинен бути сучасний керівник».	6	
3	Підготувати презентацію своєї майбутньої професії. Презентація українських сайтів за фахом.	6	
4	Орфографічні норми правопису апострофа, м'якого знака в питомих та запозичених словах. Орфоепічні норми: особливості вимови голосних і приголосних. Записати типові орфоепічні, орфографічні, лексичні, стилістичні помилки, які допускають в українському мовленні суспільні діячі, політики.	4	
5	Словники у професійному мовленні. Підготовка термінологічного словника за фахом. Записування цифрової інформації	1	
6	Редагування словосполучень та речень на лексичному рівні. Відмінкові закінчення іменників чоловічого роду другої відміни.	6	
7	Синонімічний вибір слова. Багатозначність. Пароніми в українській мові. Виписати 20 синонімічних пар зі словника паронімів української мови.	5	

8	Лексико-граматичний аналіз текстів різних стилів. Відмінювання числівників.	2	
9	Шрифти документів. Затвердження документів. Контракт найму на роботу. Трудовий договір. Аналітичний огляд статей з фахових проблем.	7	
10	Переклад прийменникових конструкцій. Переклад усталених словосполучень офіційно-ділового стилю.	5	
11	Переклад та редагування наукових фахових текстів.	7	
12	Уведення термінів залізничної сфери у контекст. Редагування текстів з фаху, аналіз лексичних засобів. Аббревіатури та графічні скорочення. Номенклатурні назви у професійному мовленні.	5	
13	Бібліографічний опис літератури (2 позиції); анотування літератури до теми (1 джерело) із зазначенням: 1) джерело з одним і більше трьох авторів; 2) журнальної чи газетної статті; 3) словника чи багатотомного видання; 4) окремої статті з наукового збірника. Добір термінів для укладання електронного каталогу. Підготувати виступ на теми: «Особливості ділового спілкування» або «Духовні цінності і професійне спілкування»	7	
14	Підготовка публічного виступу написаного реферату, статті, доповіді (тривалість до п'яти хвилин на одну із запропонованих тем – див. Тематика публічного виступу.	7	
15	Аналіз спілкування в різних ситуаціях	2	
	Разом годин:	75	

Тематика публічного виступу:

1. Культура ділового мовлення.
2. Лексика ділової мови.

3. Культура мовлення управлінця залізничної сфери.
4. Контактне й дистантне спілкування працівників залізничного транспорту.
5. Фразеологія ділової мови.
6. Новітні англійські запозичення у сфері високих технологій сучасної української мови.
7. Термінологія залізничного транспорту: окремі аспекти термінотворення та використання термінів.
8. Гендерні аспекти спілкування.
9. Суржик і культура мовлення.
10. Українська жаргонна лексика.
11. Антисуржик студента.
13. Стандартна канцелярська лексика.
14. Етикет ділового листування.
15. Лексичні засоби мови ділової комунікації.
16. Мовні моделі звертання.
18. Спілкування в мережі ІНТЕРНЕТ.
19. Форми етикету дистантного спілкування.
20. Етика та етикет у діловому спілкуванні з іноземцями.
21. Взаємодія у контексті етики та культури ділового спілкування.
22. Моральна культура спілкування та службовий етикет.
23. Стратегії поведінки під час ділової бесіди.
24. Психологічні проблеми спілкування.
25. Головні складові ділового спілкування.
26. Комунікація і спілкування.
27. Технології проведення нарад.
28. Дискусія, полеміка, виступ, дебати як різновиди суперечки.
29. Фразеологія офіційно-ділового стилю української мови.
30. Сучасні підходи до організації та проведення зборів, засідань та нарад на підприємствах.

8. Методи навчання

Лекції, практичні заняття, різні види самостійної роботи:

- опрацювання обов'язкової та допоміжної літератури;
- підготовка і написання рефератів, повідомлень, публічних виступів, презентацій;
- робота зі словниками, довідниками;
- підготовка домашніх завдань, доповідей.

9. Методи контролю знань

Поточний контроль – контроль за виконанням домашньої самостійної письмової роботи, усне опитування, тестування; підсумковий контроль за змістовими модулями (усне опитування, тести).

Модульний рубіжний контроль – тести.

Підсумковий семестровий контроль – іспит.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Модулі	Модуль I			Модуль II				Модульний контроль	Кількість балів у семестрі*	Підсумковий контроль (балів_екзамен)**	
Кількість балів за модуль	45			40							
Змістові модулі	ЗМ 1			ЗМ 2							
Кількість балів за ЗМ та модульний контроль	40			5				35	10	90	10
Кількість балів за видами роботи	Лекції	Практичні	СРС	Модульний контроль	Лекції	Практичні	СРС	Індивідуальн е_завдання	Модульний контроль	Робота протягом семестру	Іспит
Відвідування	2				2						
Активність на заняттях		24				21					
Виконання СРС			14				12				
Наукова робота	Участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, студентських олімпіадах та конкурсах – 0-15 балів										15

Критерії оцінювання 1 модульного завдання

Завдання	Кількість балів
Тест. Питання 1-10	по 0,2 балів
Разом	5

Критерії оцінювання 2 модульного завдання

Завдання	Кількість балів
Тест. Питання 1-20	по 0,5 балів
Разом	10

Критерії оцінювання екзаменаційного завдання

Завдання	Кількість балів
Питання 1	2
Питання 2	4
Питання 3	4
Разом	10

11. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль (робота на семінарах, інші види самостійної роботи) – 75 балів Проміжний контроль (тести) – 15 балів Підсумковий контроль: іспит – 10 балів
--	---

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (іспит).

Підсумкові бали = Загальна кількість балів (перед+ Кількість балів за навчальної дисципліни підсумковим контролем)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Іспит
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.

75-79		С	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	Д	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		Е	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-20	Незадовільно (незараховано)	F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

12. Методичне забезпечення

1. Українська мова (за професійним спрямуванням): курс лекцій. Для студентів освітньої програми «Екологія транспортної інфраструктури». К.: ДУІТ, 2022. 139 с.
2. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням). Для студентів освітньої програми «Екологія транспортної інфраструктури». К.: ДУІТ, 2022. 104 с.
3. Спир О.А. Методичні рекомендації до практичного заняття та самостійної роботи на тему: «Основи культури мови. Лексичні парадигми» з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Для студентів технічних спеціальностей. К.: ДУІТ, 2022. с. 68.

13. Рекомендована література

Основна

1. Авраменко В.І. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посібник для студ. екон. спец. / В.І. Авраменко. Умань: РВЦ «Софія», 2017. 196 с.
2. Гінзбург М. Щодо синтаксичних помилок у нормативних документах: практичні висновки з рекомендацій мовознавців // Стандартизація, сертифікація, якість, 2016. № 2. С. 22 – 30.
3. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Київ : Центр учбової літ., 2019. 622 с.
4. Зубков М. Норми й культура української мови фахової спрямованості за оновленим правописом. Київ : Арій, 2020. 608 с.
5. Кацавець Р.С. Українська мова: усна і писемна (ділове спрямування). Навчальний посібник. Київ : Алерта, 2020. 264 с.
6. Колоїз Ж.В., Березовська-Савчук Н.А. Українська мова професійного спілкування в аспекті теорії стилів та культури мовлення : практикум / за ред. проф. Колоїз Ж.В. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С.В., 2022. 131 с.
7. Мозговий, В. І. Українська мова у професійному спілкуванні : модул. курс : навч. посіб. для студентів вузів. 4-те вид. Київ : Центр учбової літ., 2019. 592 с.
8. Підгурська В.Ю., Голубовська І.В. Українська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с.
9. Український правопис. Харків : Фоліо, 2019. 260 с.

10. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник /Н.М. Савчук. Умань : ВПЦ «Візаві», 2019. 160 с.
11. Шевчук С.В., Кабиш О.О., Клименко І.В. Сучасна українська літературна мова : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2017. 544 с.
12. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. Київ : Алерта, 2023. 563 с.

Допоміжна

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити; за заг. ред. О. Сербенської : Посібник. Львів : Світ, 2016. – 152 с.
2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо / Б. Антоненко-Давидович. К.: Українська книга, 2014.
3. Бондаренко В.В. Переклад науково-технічної літератури / В.В. Бондаренко, В.В. Дубічинський, В.М. Кухаренко. Харків, 2010.
4. Волкотруб Г.Й. Стилїстика ділової мови : навч. посібник / Г.Й. Волкотруб. К. : МАУП, 2009. 208 с.
5. Волощак М.Й. Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання : За матеріалами засобів масової інформації / М.Й. Волкотруб. К. : Вид. центр «Просвіта», 2012. 128 с.
6. Дячук Т. М. Ділова українська мова / Т.М. Дячук, В.М. Варенко : навч. посіб. К. : НАУ, 2011. 224 с.
7. Навальна М.І., Слис О.А. Функційно-семантичні особливості використання військової лексики в мові газети “День”// Закарпатські філологічні студії: Видавничий дім “Гельветика”. 2022. Вип. 25. Том 1. с. 36-41.
8. Навальна М.І., Слис О.А, Реалізація словотвірного потенціалу лексем у суспільно- економічній діяльності // Економічний вісник університету. Збірник наукових праць учених та аспірантів: ПХДПУ. 2020. Вип. 45. С.60-65.
9. Рогожа В.Г. Українська мова (за професійним спрямуванням)/ В.Г. Рогожа Хмельницький університет управління та права : ХУУП, 2009. 200 с.
10. Слис О.А. Головні тенденції розвитку економічної лексики в сучасній українській мові (на основі праць відомих українських мовознавців ХХІ ст.) // Економічний вісник університету. Збірник наукових праць учених та аспірантів: ПХДПУ: Переяслав. 2022. Вип. 53. С.36-42.

Словники

1. Ватуля Л.П., Фоменко В.С. Російсько-український словник залізничних термінів/ За ред. Ю.В.Соболева. – 2 -ге вид., випр. та доповн. К.: Транспорт України, 2000. 484 с.
2. Великий англо-український словник / У новій редакції. К.: Арій, 2008. 784 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К., Ірпінь : ВТФ «Перун», 2010.
4. Гнатишена І.М., Кияк Т.Р. Словник інтернаціональних терміноелементів грецького та латинського походження в сучасній термінології / І.М. Гнатишена, Т.Р. Кияк. К. : Видавничий дім „КМ Асасіетіа”, 2016.
5. Головащук С.І. Складні випадки наголошування : Словник-довідник / С.І. Головащук. К. : Либідь, 2015. 192 с.
6. Головащук С.І. Словник-довідник з українського літературного слововживання / С.І. Головащук. К. : Рідна мова, 2014. 351 с.
7. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови / С. Караванський. К. : Видавництво «Українська книга», 2014.
8. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики / С. Караванський. Львів : БаК, 2009.
9. Короткий словник жаргонної лексики української мови/ <http://ukr-zhargon.wikidot.com>
- 10.НСІС – Новий словник іншомовних слів/ За ред. Шевченко Л.І. – К.: 2008. – 672 с.
11. Олійник О., Сидоренко М.М. Російсько-український словник наукової термінології / О. Олійник, М.М. Сидоренко. К., 2013.
12. Сербенська О., Білоус М. Екологія українського слова: Практичний словничок-довідник / О. Сербенська, М. Білоус. Львів : Компанія «Манускрипт», 2013. – 68 с.
- 13.Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська та ін. К. : Знання, 2016. 367 с.
14. Словник іншомовних слів / Уклад. Л.О. Пустовіт та ін. – К. : Довіра, 2009. – 1018 с.
- 15.Словник основних транспортних і суміжних термінів / Уклад. Б.І. Торопов. К.: Державний економіко-технологічний університет транспорту, НВО ГІПРОТРАНС, 2013. 200 с.

16. Словник синонімів української мови : В 2 т. / А.А. Бурячок та ін. К. : Наукова думка, 2011 .
17. Словник фразеологічний української мови / Уклад. : В.М. Білоноженко та ін. К. : Наук. думка, 2008. 1104 с.
18. Українська мова. Енциклопедія/ Редкол.: В.М. Русанівський, О.О. Тараненко, М.П. Зяблюк та ін. К. : Українська енциклопедія, 2009. 824 с.
19. Український орфографічний словник : Близько 165 тис. слів / За ред. В.М. Русанівського. К. : Довіра, 2013.
20. Шевчук С.В. Російсько-український словник ділового мовлення // Русско-украинский словарь деловой речи / С.В. Шевчук. К. : Вища школа, 2008.

14. Інформаційні ресурси

1. www.slovnyk.net (Великий тлумачний словник сучасної української мови)
2. www.rosukrdic.iatp.org.ua (Російсько-український словник сталих виразів)
3. litopys.org.ua/ukrmova/um.htm (Українська мова: Енциклопедія)
4. www.mova.info
5. www.pravopys.net
6. www.rozum.org.ua